

Problematisch cannabisgebruik. Onderzoek naar de effectiviteit van de Wiet-Check, de Nederlandse versie van de Adolescent Cannabis Check-Up (ACCU).

Gepubliceerd: 03-01-2011 Laatste bijgewerkt: 19-03-2025

Doel van het onderzoek is het vertalen, aanpassen en evalueren van de effectiviteit van de in Australië ontwikkelde Adolescent Cannabis Check-Up (ACCU) in het reduceren van cannabisgebruik onder jongeren (14-21 jaar) in Nederland. De Nederlandse...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON34965

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Effectiviteit van de Wiet-Check.

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

frequent cannabisgebruik, problematisch cannabisgebruik

Aandoening

problematisch middelengebruik, middelenmisbruik en -afhankelijkheid

Betreft onderzoek met
Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Trimbos-instituut
Overige ondersteuning: Fonds NutsOhra,ZonMw

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: adolescenten, cannabis, geïndiceerde preventie, vroeginterventie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Hoeveelheid en frequentie van cannabisgebruik.

Symptomen van cannabismisbruik- en afhankelijkheid

Secundaire uitkomstmaten

Psychosociaal functioneren

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Cannabis is de meest gebruikte (illegale) drug onder jongeren in de Westerse wereld. Steeds meer onderzoek toont de schadelijke effecten op gezondheid en sociaal functioneren van frequent cannabisgebruik aan, met name wanneer op jonge leeftijd gestart wordt. Jongeren lopen door hun gebruik, zeker op jonge leeftijd, een verhoogde kans op verschillende problemen, waaronder afhankelijkheid. Echter, zij zien hun gebruik zelf vaak niet als problematisch en zoeken de hulpverlening niet uit zichzelf op. In Nederland is er onvoldoende (op effect onderzochte) geïndiceerde preventie voor jongeren met frequent cannabisgebruik. De Adolescent Cannabis Check-Up (ACCU) is een in Australië ontwikkelde interventie gericht op jongeren die frequent cannabis gebruiken en geen actieve hulpvraag hebben. De ACCU vormt een goede aanvulling in de stepped care benadering van problematisch cannabisgebruik onder jongeren.

Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is het vertalen, aanpassen en evalueren van de

effectiviteit van de in Australië ontwikkelde Adolescent Cannabis Check-Up (ACCU) in het reduceren van cannabisgebruik onder jongeren (14-21 jaar) in Nederland. De Nederlandse variant van de ACCU heet de Wiet-Check.

De hoofdvraag van het onderzoek luidt:

Is de Wiet-Check, in vergelijking met een controle conditie ('prevention as usual') effectief in termen van:

- a. verminderen van cannabisgebruik
- b. verminderen van symptomen van misbruik en afhankelijkheid

En blijven deze effecten behouden drie maanden en een jaar na afloop van de interventie?

Onderzoeksopzet

Het effect van de interventie zal worden getoetst in een randomized controlled trial (RCT) met twee condities: de experimentele groep (Wiet-Check) en de controle groep. Het betreft een pragmatische, niet-geblindeerde, multi-site trial. De experimentele groep volgt de Wiet-Check (twee gesprekken) en de controlegroep volgt één informatiesprek. Voorafgaand aan de Wiet-Check of het informatiesprek vindt de baseline-meting (T0) plaats. Vervolgens zijn er twee nametingen, een na 3 maanden (T1) en een na 12 maanden (T2). In totaal worden 280 jongeren gescreend om uiteindelijk 70 jongeren in iedere conditie te krijgen.

Onderzoeksproduct en/of interventie

De Wiet-Check is een korte interventie volgens de principes van de motiverende gespreksvoering en bestaat uit twee gesprekken van elk 60-90 minuten, uitgevoerd door getrainde preventiewerkers van de verslavingszorg. Het eerste gesprek, de assessment sessie, bestaat uit een gestructureerd interview waarmee zoveel mogelijk informatie wordt verzameld over het cannabisgebruik van de jongere (voor- en nadelen, verwachtingen rondom minderen/stoppen) en zijn/haar levensdoelen om een zogenoemde persoonlijk feedback rapport te kunnen opstellen. In het tweede gesprek, de feedback sessie, dat ongeveer een week na het eerste gesprek plaatsvindt, vormt dit persoonlijk feedback rapport de basis voor gestructureerde feedback en informatie aan de jongere over zijn/haar cannabisgebruik in vergelijking met leeftijdsgenoten en over alle andere aspecten die tijdens de eerste sessie ter sprake zijn gekomen. Wanneer een jongere aangeeft zijn/haar gebruik te willen veranderen, dan worden mogelijke manieren om deze verandering te bewerkstellingen besproken, waaronder de optie van verwijzing naar andere interventies of behandeling.

Inschatting van belasting en risico

De belasting voor de deelnemers bestaat uit de tijdsbesteding aan de sessies (maximaal 180 minuten), het invullen van een evaluatievragenlijst, het invullen van de online vragenlijsten (45 minuten per meetmoment) en uit eventuele psychische belasting door het type vragen/onderwerpen tijdens de sessies en in

de vragenlijsten. Ervaringen met dezelfde interventie in Australië geven aan dat deelnemende jongeren enthousiast waren over de sessies en deze niet als belastend of veroordelend hebben ervaren. De meeste deelnemers waren van mening dat hun deelname waardevol en behulpzaam is geweest. Een deel van de gesprekken zal worden opgenomen om de getrouwheid van uitvoering van beide interventies te kunnen vaststellen. Voor deelnemers aan het Australische onderzoek was dit geen belemmering tot deelname. Wij verwachten vergelijkbare ervaringen bij de deelnemers aan ons onderzoek.

Wij zijn van mening dat dit onderzoek geen risico's oproept voor de deelnemer anders dan hij of zij al zelf in het dagelijks leven neemt. Er worden in het kader van het onderzoek geen extra belastende of gevaarlijke handelingen van de deelnemer verwacht, noch worden er invasieve onderzoeken verricht. De mate van psychische belasting door de interventie zal minimaal zijn, aangezien deze gebaseerd is op motiverende gespreksvoering. Deze methodiek wordt gekenmerkt door het op een voor de cliënt zo prettig mogelijke wijze bespreken van bepaalde gedragingen en gedachten, en eventuele ambiguïteit die hierbij een rol speelt.

Contactpersonen

Publiek

Trimbos-instituut

Postbus 725
3500 AS
NL

Wetenschappelijk

Trimbos-instituut

Postbus 725
3500 AS
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)

Adolescenten (16-17 jaar)

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- leeftijd tussen 14 en 21 jaar
- frequent cannabisgebruik (wekelijks gebruik)

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- behandeling gevolgd voor problemen met alcohol of drugs in de afgelopen drie maanden
- 14 en 15 jaar: jongere drinkt meer dan 21 glazen alcohol per week / 16 jaar en ouder: jongere drinkt meer dan 30 glazen alcohol per week
- meer dan twee keer in de week gebruik van illegale drugs in de afgelopen drie maanden
- significante cognitieve beperkingen
- onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geneesmiddel

Doel: Preventie

Deelname

Nederland
Status: Werving gestart
(Verwachte) startdatum: 03-02-2011
Aantal proefpersonen: 280
Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO
Datum: 03-01-2011
Soort: Eerste indiening
Toetsingscommissie: METIGG: Medisch Ethische Toetsingscommissie Instellingen Geestelijke Gezondheidszorg (Utrecht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

ID: 27383
Bron: Nationaal Trial Register
Titel:

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL31652.097.10
OMON	NL-OMON27383